

CZĘŚĆ OGÓLNA

CELE I ZADANIA KRAJOWEGO PLANU

1 Wstęp

Załącznik A - Zakres odpowiedzialności i organizacja przeciwdziałania

Załącznik K - Lista adresów kontaktowych

- 1.1. Konwencja "O prawie morza" (UNCLOS 1982)¹² - nadaje suwerenne prawa w dziedzinie eksploatacji zasobów w wyłącznej strefie ekonomicznej oraz zobowiązuje państwa nadbrzeżne do ochrony i zachowania środowiska morskiego. Niniejszy Plan jest jednym ze środków, które umożliwiają Rzeczypospolitej Polskiej realizację powyższego zobowiązania.
- 1.2. Celem Krajowego Planu Zwalczenia Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego zwanego dalej „Krajowym Planem” jest umożliwienie szybkiej i skutecznej akcji ratowniczej w przypadku incydentu, który zagraża lub może zagrazić środowisku morskemu w polskim obszarze odpowiedzialności lub też w inny sposób zagraża interesom Rzeczypospolitej Polskiej.
- 1.3. W przypadku każdego incydentu morskiego podstawowym zadaniem państwa jest ratowanie życia ludzkiego na morzu, kolejnym jest ochrona życia i zdrowia ludzi oraz środowiska morskiego i przylegającego doń lądu. W Rzeczypospolitej Polskiej funkcjonuje szereg instytucji i organizacji, które statutowo, lecz w różny sposób, realizują podstawowe zadania państwa. Zadaniem niniejszego planu jest określenie odpowiedzialności oraz podział zadań w przypadku zdarzenia, którego skutki niezależnie od źródła pochodzenia powodują lub mogą powodować zagrożenie dla środowiska morskiego.
- 1.4. Plan uwzględnia nadrzędność Planu Akcji Poszukiwawczych i Ratowniczych (Planu SAR). W zakresie ochrony środowiska morskiego Krajowy Plan uwzględnia plany przeciwdziałania zanieczyszczeniom:
 - Okrętowe plany zapobiegania rozlewom olejowym (SOPEP);
 - Plany zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych podmiotów prowadzących działalność w granicach portów;
 - Plany zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych podmiotów zarządzających portem lub przystanią;
 - Plany podmiotów prowadzących działalność poza obszarami portów, w szczególności przemysłowych instalacji morskich związanych z poszukiwaniem i wydobyciem ropy naftowej i gazu. W tym przypadku Krajowy Plan funkcjonuje jako plan zewnętrzny w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE z dnia 30 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich³.

Krajowy Plan współpracuje z innymi dokumentami planistycznymi:

- Planem udzielania miejsca schronienia;
- Planem zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń brzegu morskiego;
- Planem ratowania zwierząt, które ucierpiały w wyniku rozlewów olejowych.

Plany te zawierają szczegółowe informacje dotyczące reagowania w przypadku zdarzeń zagrażających środowisku, określają zasady wzajemnej współpracy i wraz z Krajowym Planem stanowią podstawę narodowego systemu przeciwdziałania zagrożeniom i zanieczyszczeniom na morzu.

¹ [Dz.U.2002.59.543](#)

² [Tekst konwencji – Załącznik do nr 59, poz. 543 z dnia 20 maja 2002 r.](#)

³ [Dz.U. UE L 178/66](#)

2. Podstawy prawne działań na morzu

Załącznik A - Zakres odpowiedzialności i organizacja przeciwdziałania

- 2.1. Krajowy Plan stanowi realizację zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z Konwencji o Ochronie Środowiska Obszaru Morskiego Morza Bałtyckiego, sporządzonej w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 roku zwanej dalej „Konwencją Helsińską”⁴, Międzynarodowej Konwencji o gotowości do zwalczania zanieczyszczeń morza olejami oraz współpracy w tym zakresie, przyjętej w Londynie dnia 30 listopada 1990 r. zwanej dalej „Konwencją OPRC”⁵ oraz Protokołu w sprawie gotowości do zwalczania zanieczyszczeń morza niebezpiecznymi i szkodliwymi substancjami oraz współpracy w tym zakresie, przyjętego w Londynie dnia 15 marca 2000 r., zwanego dalej „Protokołem OPRC-HNS”⁶.
- 2.2. Krajowy Plan uwzględnia dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich oraz zmiany dyrektywy 2004/35/WE, zwana dalej „dyrektywą offshore”.
- 2.3. Ustawa z dnia 16 marca 1995 r. o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki⁷. Artykuł 25 ustawy uprawnia ministra właściwego ds. gospodarki morskiej do podjęcia niezbędnych środków w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego polskiem wybrzeżom lub związanym z nim interesom, powstałego na skutek zanieczyszczenia lub zagrożenia zanieczyszczeniem morza.
- 2.4. Sposób organizacji, jednostki współdziałające w zakresie zwalczania zagrożeń na morzu oraz podmiot właściwy do opracowania Krajowego Planu, a także jego elementy składowe określa Rozporządzenie Rady Ministrów sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji i sposobu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu⁸.

3. Obszar działania objęty Krajowym Planem

Załącznik B – Mapa rejonu odpowiedzialności.

Załącznik C – Udzielanie pomocy i współpraca, w tym międzynarodowa.

- 3.1. Obszar działania Krajowego Planu obejmuje polskie obszary morskie określone ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej⁹ i obejmuje przeciwdziałanie wszystkim incydentom, których skutki zagrażają lub mogą zagrazić obszarom morskim Rzeczypospolitej Polskiej.
- 3.2. Mapa umieszczona w Załączniku B ilustruje polską strefę odpowiedzialności za ochronę środowiska morskiego - (EEZ) oraz strefę odpowiedzialności w operacjach poszukiwania i ratownictwa (SRR).

4. Podmioty realizujące Krajowy Plan i ich zadania

Załącznik A – Zakres odpowiedzialności i organizacja przeciwdziałania.

Załącznik S – Zasady podejmowania interwencji i inne środki ograniczające.

- 4.1. Kapitan (właściciel) statku lub operator instalacji morskiej, który spowodował zagrożenie lub zanieczyszczenie morza jest obowiązany podjąć w miarę możliwości natychmiastowe działania

⁴ [Dz.U.2000.28.346](#)

⁵ [Dz.U.2004.36.323](#)

⁶ [Dz.U.2007.167.1173](#)

⁷ [Dz.U.1995.47.243 - tekst ujednolicony](#)

⁸ [Dz.U.2017.1631](#)

⁹ [Dz.U.1991.32.131 - tekst ujednolicony](#)

mające na celu likwidację zagrożenia. Kapitan Portu na obszarze mu podległym, działając w sposób określony przez właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego, jest inicjatorem i koordynatorem akcji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń prowadzonej przez wyspecjalizowane jednostki. Na obszarze portu wojennego czynności te wykonuje komendant portu, działając w sposób określony przez właściwego dyrektora urzędu morskiego albo Dowódcę Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych. W przypadku, gdy rozmiar zanieczyszczenia lub zagrożenia przekracza możliwości przeciwdziałania ww. jednostek i wymagane jest użycie dodatkowych środków, w oparciu o decyzję administracji morskiej uruchamiane są siły Służby SAR oraz inne siły objęte Krajowym Planem.

- 4.2. W realizacji zadań mających na celu zwalczanie zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu uczestniczą:
- Organy administracji morskiej;
 - Służba SAR;
 - Armator i kapitan statku, który spowodował zagrożenie lub zanieczyszczenie morza;
 - Kierownik przemysłowej instalacji morskiej;
 - Jednostki współdziałające.
- 4.3. Krajowy Plan określa warunki, w których Służba SAR oraz jednostki współdziałające są obowiązane do podjęcia działań oraz udzielenia wsparcia w zakresie doradztwa, sprzętu i zasobów ludzkich.
- 4.4. Do podejmowania decyzji w zakresie swoich kompetencji, określonych w Załączniku A, uprawnieni są:
- Właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego lub jego zastępca działający jako Dyrektor Urzędu Morskiego (DUM);
 - Szef operacji zwalczania zanieczyszczeń na morzu – Dyrektor Służby SAR lub jego zastępca;
 - Dowodzący specyficznym rodzajem akcji np. poszukiwania i ratownictwa.
- 4.5. W zakresie realizacji Krajowego Planu podział kompetencji i zadań z nich wynikających jest następujący:
- Służba SAR i jednostki współdziałające są odpowiedzialne za wykonywanie zadań zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu;
 - DUM, na obszarze mu podległym prowadzi nadzór nad wykonywaniem zadań oraz realizuje zadania związane z zapobieganiem i zwalczaniem zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu, określone w ustawach i rozporządzeniach;
 - Minister właściwy ds. gospodarki morskiej może w stosunku do statków o polskiej przynależności podjąć wszelkie niezbędne środki, łącznie z zatopieniem lub zniszczeniem statku. Do obcych statków zastosowanie mają odpowiednie postanowienia międzynarodowych konwencji o interwencji¹⁰;
 - Minister właściwy ds. gospodarki morskiej może zwrócić się do Rady Ministrów z wnioskiem o wprowadzenie stanu klęski żywiołowej.

5. Inicjowanie akcji zwalczania zanieczyszczeń

Załącznik K – Lista adresów kontaktowych.

Załącznik D – Wzory raportów i formularzy, procedury informowania.

- 5.1. Natychmiastowe przeciwdziałanie zgłoszonemu incydentowi, który spowodował lub może spowodować zanieczyszczenie morza jest podstawą powodzenia akcji ratowniczej. Każdy incydent na morzu powinien być natychmiast zgłoszony do lokalnego centrum monitorowania ruchu statków (VTS) lub Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego (MRCK Gdynia) bezpośrednio lub za pośrednictwem radiostacji brzegowej. Incydenty na obszarze portu zgłaszane są do kapitana portu.

¹⁰ Międzynarodowa Konwencja dotycząca interwencji na morzu pełnym w razie zanieczyszczenia olejami, sporządzona w Brukseli dnia 29 listopada 1969 r. ([Dz.U.1976.35.207](#)).

Protokół dotyczący interwencji na morzu pełnym w razie zanieczyszczenia morza substancjami innymi niż olej, podpisany w Londynie dnia 2 listopada 1973 r. ([Dz.U.1984.24.116](#)).

Wszystkie awarie lądowych instalacji przemysłowych, których skutki mogą powodować zanieczyszczenie obszarów morskich zgłaszane są poprzez właściwe terytorialnie centrum zarządzania kryzysowego do dyrektora urzędu morskiego i właściwe terytorialnie centrum VTS.

- 5.2. Statki i przemysłowe instalacje morskie znajdujące się w polskich obszarach morskich zobowiązane są do powiadomienia o incydencie w formie odpowiedniego raportu. Zakres i wymagana zawartość raportów są szczegółowo określona w Załączniku D - Wzory raportów i formularzy, procedury informowania.
- 5.3. W przypadku braku odpowiedniego raportu odbiorca powiadomienia komunikuje się ze statkiem (instalacją przybrzeżną) w celu ustalenia następujących informacji:
- ustalenia natury incydentu;
 - liczby ludzi na pokładzie;
 - określenia zagrożeń dla ludzi i sprzętu;
 - typu, rozmiaru i nazwy statku lub instalacji;
 - identyfikacji właściciela lub operatora;
 - precyzyjnego określenia pozycji, kursu, prędkości, sąsiedztwa innych statków; instalacji przybrzeżnych, odległości od wód płytkich i brzegu;
 - informacji o ładunku, paliwie bunkrowym i określeniu, które z nich są szkodliwe;
 - konstrukcyjnej i mechanicznej integralności statku;
 - warunków pogodowych i stanu morza;
 - potrzebie pomocy;
 - podjętych środkach przeciwdziałania.
- 5.4. Na podstawie otrzymanego raportu lub po uzyskaniu informacji określonych w pkt. 5.3., odbiorca powiadomienia generuje w Systemie Wymiany Informacji Bezpieczeństwa Żeglugi (SWIBŻ) zdarzenie o zagrożeniu zanieczyszczeniem (niezależnie od stanu wiedzy o rodzaju skażenia) i powiadamia właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego, który podejmuje działania zgodnie z zakresem swoich kompetencji.

6. Określenie poziomów reagowania

Załącznik D – Wzory raportów i formularzy, procedury informowania

Załącznik E – Poziomy reagowania

Opcje działania oraz czynniki podejmowania decyzji

- 6.1. Właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego (DUM), biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zagrożenia lub zanieczyszczenia, w pierwszym rzędzie podejmuje decyzję o wymaganej skali przeciwdziałania (lokalnej, regionalnej lub ogólnokrajowej). Kieruje się przy tym następującą zasadą hierarchii celów:
- pierwszym zadaniem jest zapobieganie powstawaniu zanieczyszczenia;
 - drugim zadaniem jest minimalizacja rozmiarów zanieczyszczenia;
 - trzecim zadaniem jest usuwanie skutków zanieczyszczenia.
- 6.2. Dla potrzeb planu poziom reagowania określa się następująco:
- poziom lokalny obejmuje działania objęte planem lokalnym, niewymagające interwencji z użyciem dodatkowych sił i środków;
 - poziom regionalny obejmuje działania w ramach obszaru morskiego, podległego właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskiego, wymagające interwencji sił i środków Służby SAR lub innej wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej;
 - poziom ogólnokrajowy obejmuje działania obejmujące obszary morskie, podległe więcej niż jednemu dyrektorowi urzędu morskiego. W tym przypadku obowiązuje zasada, że nadzór nad akcją przeciwdziałania sprawuje ten dyrektor urzędu morskiego, w którego obszarze administracyjnym miał miejsce incydent powodujący zagrożenie lub zanieczyszczenie.

Krajowy Plan nie wyznacza sztywnych reguł wyboru pomiędzy skalą lokalną, a regionalną i ogólnokrajową, tym nie mniej DUM może zainicjować przeciwdziałanie regionalne lub ogólnokrajowe w następujących przypadkach:

- incydent może wywołać eskalację zagrożenia wymagającą wielokierunkowej akcji ratowniczej;
- rozlew oleju lub innej substancji szkodliwej wymaga specyficznych działań ratowniczych;
- rozlew oleju lub innej substancji szkodliwej z przemysłowej instalacji morskiej wymaga zaangażowania poważnych środków, a posiadany potencjał techniczny i organizacyjny operatora instalacji jest niewystarczający;
- rozlew oleju lub innej substancji szkodliwej na obszarze portu wymaga zaangażowania środków przekraczających możliwości własne portu;
- terytorialny organ administracji samorządowej zwróci się o użycie sił ogólnokrajowych, ponieważ środki własne są niewystarczające.

6.3. Dyrektor urzędu morskiego, w celu określenia poziomu reagowania, bierze pod uwagę wykorzystanie następujących własnych, lokalnych, regionalnych lub ogólnokrajowych środków zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń:

- zwiadu satelitarnego lub lotniczego;
- rozpoznania rejonu zagrożenia;
- inspekcji statku;
- dostępnych sił i środków w rejonie w tym:
 - specjalistycznych statków i sprzętu do zwalczania zanieczyszczeń;
 - środków chemicznych do dyspersji zanieczyszczenia;
- wykorzystania prawnych możliwości interwencji;
- wnioskowania o ustanowienie kontroli powietrznej w pobliżu miejsca akcji;
- ograniczenia lub wprowadzenia zakazu żeglugi na określonym akwenie.

Działania podejmowane w przypadku zainicjowania akcji ratowniczej

6.4. W przypadku akcji ratowniczej o skali lokalnej, osoba upoważniona przez dyrektora urzędu morskiego nadzoruje jej wykonywanie zgodnie z obowiązującym planem lokalnym. Osoba ta może zwrócić się do lokalnych jednostek zwalczania zanieczyszczeń służby SAR bezpośrednio lub poprzez Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne w Gdyni (MRCK) lub Morskie Pomocnicze Centrum Koordynacyjne w Świnoujściu (MPCK), które podejmują decyzję o skierowaniu do działań odpowiednich jednostek. Sprawca zanieczyszczenia lub podmiot realizujący zadania zwalczania zanieczyszczeń na podstawie planu mogą się zwrócić bezpośrednio do jednego z ośrodków koordynacyjnych Służby SAR o udzielenie wsparcia. Zlecenie wymaga formy pisemnej. O fakcie wysłania i przyjęcia zlecenia do realizacji strony zobowiązane są do powiadomienia DUM lub osoby upoważnionej. Ma to szczególne znaczenie, w przypadku zaangażowania sił i środków Służby SAR, które mogą spowodować ograniczenie gotowości do realizacji innych zadań.

6.5. W przypadku poważnego zagrożenia lub zanieczyszczenia wymagającego zaangażowania środków regionalnych lub ogólnokrajowych, dyrektor urzędu morskiego (DUM) podejmuje decyzję o podjęciu działań przez Służbę SAR, rozszerzeniu lub zawieszeniu akcji ratowniczej. Jego zadaniem jest również powiadomienie ministra właściwego ds. gospodarki morskiej oraz w zależności od potrzeb zarządza i koordynuje specyficzne rodzaje akcji np. holowania awaryjnego. W przypadku zagrożenia zanieczyszczeniem brzegu morskiego obowiązkiem dyrektora urzędu morskiego jest powiadomienie wojewody oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

6.6. Inspektor operacyjny MRCK powiadamia Dyrektora Służby SAR lub jego zastępcę. Powiadomiona osoba działająca jako Szef Operacji Zwalczania Zanieczyszczeń na Morzu (HOO) zwołuje innych członków sztabu, tworzących Morskie Centrum Zwalczania Zanieczyszczeń (MRC).

6.7. W momencie uruchomienia akcji ratowniczej o zasięgu regionalnym, ogólnokrajowym lub międzynarodowym, skutkujących powołaniem centrów kierowania akcją ratowniczą, DUM zobowiązany jest do przekazywania bieżącej informacji o rozwoju sytuacji do następujących ośrodków:

- minister właściwy ds. gospodarki morskiej;
- wojewoda właściwy terytorialnie, poprzez podległe mu centrum zarządzania kryzysowego oraz właściwy terytorialnie wojewódzki inspektor ochrony środowiska (w przypadku, gdy zanieczyszczenie stwarza zagrożenie dla brzegu morskiego lub zdrowia ludności);
- Sekretariat Komisji Helsińskiej;
- Państwa Strony Konwencji Helsińskiej, jeżeli zanieczyszczenie zagraża lub może zagrazić obszarom morskim, któregośkolwiek z tych państw;
- Międzynarodowa Organizacja Morska w przypadku zagrożenia poważnym zanieczyszczeniem.

7 Tworzenie ogólnokrajowych jednostek reagowania

7.1. Niezależnie, lecz w sposób umożliwiający pełną komunikację, tworzone są ośrodki kierujące poszczególnymi operacjami ratowniczymi. Mogą to być centra kierujące akcją zwalczania zanieczyszczeń na morzu (MRC), akcją na terenie portu (HRC) oraz akcją na brzegu (SRC). Tworzenie wszystkich ww. centrów nie jest konieczne w każdym przypadku, lecz system przeciwdziałania objęty Krajowym Planem musi umożliwiać jednoczesne ich funkcjonowanie.

7.2. Powyższe ośrodki powinny być wyposażone w niezbędną liczbę linii telefonicznych, komunikację radiową, łącza internetowe, systemy wizualizacji rozwoju sytuacji, wyposażenie TV, a także wystarczającą powierzchnię dla rozmieszczenia map. Istotne jest, by wszystkie te narzędzia umożliwiały prezentację permanentnie aktualizowanej sytuacji.

7.3. Centrum powinno umożliwiać organizację:

- konferencji prasowych;
- odpraw dla przedstawicieli władzy;
- odpraw dla sztabów grup udzielających dodatkowego wsparcia.

7.4. Każdy ze sztabów wymaga obsługi zorganizowanej przez zespół administracyjny odpowiedzialny za ogólne funkcjonowanie i zapewniający:

- łącza komunikacyjne pomiędzy centrami;
- dystrybucję informacji;
- rejestrację komunikatów i ewidencję poniesionych kosztów;
- możliwość zapisu wniosków i podejmowanych decyzji;
- usługi pisania tekstów;
- aktualizację tablic sytuacyjnych i map;
- usługi cateringowe.

8. Ratownictwo morskie

8.1. W celu ratowania statku znajdującego się w niebezpieczeństwie oraz ratowania znajdującego się na nim lub z niego pochodzącego mienia, kapitan ma prawo zawierania umów o ratownictwo w imieniu armatora. Kapitan lub armator statku mają prawo do zawierania takich umów w imieniu właściciela ładunku¹¹.

8.2. W oparciu o umowę¹², kapitan statku ratowniczego pełni funkcję osoby odpowiedzialnej za organizację i przebieg akcji, jako OSC. W przypadku poważnego incydentu może zachodzić konieczność utworzenia centrum operacji ratowania mienia (SCU).

¹¹ Ustawa z dn. 18 września 2001 r. Kodeks Morski. ([Dz.U.2001.138.1545 – tekst ujednolicony](#))

¹² Stosowana jest standardowa umowa LOF 2011 ([Lloyd's standard form of salvage agreement](#)).

- 8.3. Międzynarodowa konwencja o ratownictwie morskim, przyjęta przez Międzynarodową Organizację Morską w Londynie dnia 28 kwietnia 1989 r.¹³ nie narusza przepisów prawa krajowego oraz konwencji międzynarodowych dotyczących działań ratowniczych przeprowadzanych przez władze publiczne lub pod ich kontrolą.
- 8.4. W rozumieniu ogólnych zasad prawa międzynarodowego dotyczącego ochrony brzegów, w przypadku związanych z akcją ratownictwa morskiego zdarzeń, które powodują lub mogą spowodować poważne zanieczyszczenie morza, państwo przybrzeżne zachowuje prawo do ingerowania w przebieg akcji.
- 8.5. Jeżeli istnieje zagrożenie poważnym zanieczyszczeniem, właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego (DUM) zobowiązany jest ustalić, czy kapitan lub właściciel statku wyznaczili ratownika mienia. Jeśli nie, to może zwrócić się do jednostek komercyjnych świadczących takie usługi. Działania powyższe mają na celu istotne dla dalszego przebiegu akcji ustalenie:
- czy właściciel statku zawarł umowę o ratownictwo mienia i jeśli tak, nazwę i adres kontaktowy ratownika komercyjnego;
 - informacji o podjętych przez ratownika działaniach;
 - jeśli ww. kontrakt nie został zawarty, DUM ma obowiązek udzielenia pomocy w znalezieniu ratownika mienia.
- 8.6. Minister właściwy ds. gospodarki morskiej wykorzystuje wszelkie dostępne informacje w celu ustalenia:
- czy prowadzona akcja ratownicza jest zgodna z interesem publicznym;
 - dokonuje oceny prawidłowości prowadzonych działań;
 - w oparciu o plany oraz prognozy ewentualnej eskalacji zagrożenia oraz w przypadku sprzeczności z interesem publicznym ma możliwość interwencji i przejęcia kontroli nad prowadzoną akcją ratowania mienia.

9. Zwalczanie zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu

Załącznik F – Operacje zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu

Morskie Centrum Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń

- 9.1. W większości przypadków, w których zaangażowane są siły ogólnokrajowe, niezależnie od tego, czy źródłem incydentu jest statek, czy instalacja morska, Służba SAR powołuje przy MRCK Gdynia, Morskie Centrum Zwalczania Zanieczyszczeń (MRC). Do momentu powołania Szefa Operacji Zwalczania Zanieczyszczeń na Morzu (HOO) funkcję koordynatora akcji pełni inspektor operacyjny MRCK. MRC tworzą i odpowiednio działają:
- Szef Operacji Zwalczania Zanieczyszczeń na Morzu (HOO);
 - sztab operacyjny HOO powołany spośród pracowników Służby SAR;
 - przedstawiciel DUM w Gdyni zarządzający operacjami zwiadu lotniczego i morskiego;
 - przedstawiciel kapitanatu portu, jeśli skutki incydentu dotyczyć mogą obszaru portu.
- 9.2. Szef Operacji Zwalczania Zanieczyszczeń na Morzu (HOO) ma prawo powołać innych członków MRC.

Zwalczanie zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu

- 9.3. HOO, biorąc pod uwagę polecenie podjęcia działań oraz informacje otrzymane od DUM, dotyczące akcji ratowania mienia, podejmuje działania polegające na:
- ocenie zagrożenia i jego monitorowaniu;
 - ograniczeniu rozlewu;
 - zbieraniu zanieczyszczenia z powierzchni morza;
 - neutralizacji lub rozproszeniu zanieczyszczenia.

¹³ [Dz.U.2006.207.1523](https://www.dz.u.gov.pl/2006/207/1523)

Jeśli warunki na to pozwalają HOO uzgadnia z DUM następujące metody przeciwdziałania:

- rozładunek awaryjny;
- zastosowanie chemicznych środków dyspergujących¹⁴;
- zastosowanie chemicznych środków neutralizujących¹⁵

9.4. Celem każdej operacji zwalczania zanieczyszczeń jest minimalizacja skutków tego zanieczyszczenia (w aspekcie ochrony środowiska, ekologicznym, socjalnym i finansowym), MRC dokonuje wyboru spośród możliwych opcji biorąc pod uwagę:

- poważne ograniczenia w wykorzystaniu technik zwalczania na morzu;
- odległość pomiędzy miejscem zdarzenia, a linią brzegową;
- rodzaj rozlewu;
- warunki meteorologiczne i hydrologiczne;
- czas niezbędny do dostarczenia sprzętu na miejsce akcji.

9.5. Minister właściwy ds. gospodarki morskiej wykorzystuje wszelkie dostępne informacje w celu ustalenia, czy prowadzona akcja ratownicza jest zgodna z interesem publicznym. Dokonuje oceny prawidłowości prowadzonych działań. W oparciu o plany oraz prognozy ewentualnej eskalacji zagrożenia oraz w przypadku sprzeczności z interesem publicznym ma możliwość interwencji i przejęcia kontroli nad prowadzoną akcją zwalczania zanieczyszczeń na morzu. Każde działanie interwencyjne musi brać pod uwagę wytyczne umieszczone w Załączniku F - operacje zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu. W innym przypadku MRC działa za jego taktycznym przyzwoleniem.

Przemysłowe instalacje morskie

9.6. W przypadku incydentów dotyczących instalacji morskich, tryb postępowania określony jest wytycznymi Krajowego Planu. Cele i zadania akcji przeciwdziałania są podobne, jak w przypadku incydentów związanych z rozlewami olejowymi pochodzącymi ze statków¹⁶.

9.7. Zarządzający obiektem instalacji morskiej odpowiedzialny jest za podjęcie działań zgodnych z planem zwalczania rozlewów olejowych i likwidacji zagrożeń dla środowiska¹⁷¹⁸. W oparciu o plan operator instalacji, w zależności od skali zagrożenia, powinien przewidzieć możliwość utworzenia centrum działań ratowniczych na lądzie pod nadzorem Szefa Operacji Ratowniczych.

9.8. Szef Operacji Ratowniczych, w uzgodnieniu z DUM, może w ramach Krajowego Planu bezpośrednio zwrócić się do MRCK Gdynia, z wnioskiem o wykorzystanie środków Służby SAR służących do zwalczania zanieczyszczeń na morzu. W tym przypadku współpracujące strony uzgadniają kierownictwo operacyjne.

9.9. Operator przemysłowej instalacji morskiej oraz Służba SAR mają obowiązek podjęcia działań objętych planem, polegających na ograniczeniu rozlewu i minimalizacji jego skutków dla środowiska.

9.10. Dyrektor urzędu morskiego sprawuje nadzór nad przebiegiem działań ratowniczych prowadzonych przez centrum działań ratowniczych podległe operatorowi instalacji morskiej. Jeżeli jest to

¹⁴ Zgodnie z obowiązującymi przepisami stosowanie środków dyspergujących jest dozwolone po uzyskaniu zgody właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego. Rozp Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie organizacji i sposobu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu ([Dz.U.2017.1631](#)).

¹⁵ Dotyczy zanieczyszczeń substancjami szkodliwymi innymi niż olej.

¹⁶ W tym przypadku odmienne mogą być sposoby przeciwdziałania, ponieważ mamy do czynienia z nieodgazowaną ropą surową, która stwarza zagrożenia wybuchowe.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi ([Dz. U. z 2002 r. nr 109, poz. 961](#)).

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi. ([Dz.U.2014.812](#)).

konieczne, może polecić, w ramach przyznanych mu kompetencji, skierować do tych działań Służbę SAR i polecić przejęcie przez nią koordynacji akcji zwalczania zanieczyszczeń.

9.11. Członkami centrum ratowniczego są:

- Szef Operacji Ratowniczej działający w imieniu zarządzającego obiektem instalacji;
- Przedstawiciel zarządzającego lub właściciela, lub ubezpieczyciela instalacji morskiej;
- Przedstawiciel administracji górniczej, który może podejmować decyzje, co do działań na instalacji morskiej, jeżeli incydent dotyczy obiektów podlegających prawu górnictwu.
- DUM lub wyznaczony przez niego przedstawiciel;
- Przedstawiciel ministra ds. gospodarki w celu doradztwa w sprawach związanych ze strategicznym znaczeniem danej instalacji.

Wprowadzanie ograniczeń w połowach i żegludze

9.12. W zakresie nieuregulowanym w przepisach, jeżeli jest to niezbędne do ochrony życia, zdrowia lub mienia, obronności i bezpieczeństwa państwa, ochrony środowiska morskiego na morzu, w porcie morskim, przystani oraz w pasie technicznym, a także ochrony żeglugi i portów morskich – dyrektor urzędu morskiego może ustanawiać przepisy porządkowe zawierające zakazy lub nakazy określonego zachowania oraz tworzyć i ogłaszać strefy czasowo zamknięte dla żeglugi i rybołówstwa, uprawiania sportów wodnych i nurkowych, znajdujące się w strefie odpowiedzialności terytorialnej danego urzędu i będące w granicach morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego.

Dodatkowe informacje związane z prowadzeniem działań zawarte są w Załączniku F – Operacje zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu

10. Zwalczanie zanieczyszczeń na obszarach portów

Uprawnienia władz portowych (administracja morska i podmiot zarządzający portem)

- 10.1. W przypadku incydentów w obszarze portu, akcja przeciwdziałania inicjowana jest i koordynowana przez kapitana portu. Każdy kapitan portu posiada uprawnienia w zakresie kontroli ruchu statków i może decydować o czasie wejścia i wyjścia z portu. Nie ma on jednak prawa odmówić wejścia do i wyjścia z portu w ogóle, chyba że wymagają tego względy bezpieczeństwa i ochrony środowiska.
- 10.2. Wszystkie ograniczenia wynikające z obowiązujących przepisów portowych, w przypadku zagrożenia zanieczyszczeniem podlegają weryfikacji dyrektora urzędu morskiego (DUM), który, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo, ma prawo zmienić obowiązujące przepisy portowe, dostosowując je do rozwoju sytuacji.
- 10.3. Bezpośrednie kierownictwo operacyjne w miejscu akcji (HRC) sprawuje osoba wyznaczona przez podmiot zarządzający portem, lub inny podmiot zobowiązany do posiadania planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych. Kierownicy operacyjni mogą zwrócić się do MRCK Gdynia z wnioskiem o udzielenie wsparcia. Wniosek w formie pisemnego zlecenia wymaga powiadomienia osoby upoważnionej przez dyrektora urzędu morskiego. W tym przypadku współpracujące strony uzgadniają kierownictwo operacyjne.

Zadania Dyrektora Urzędu Morskiego i kapitana portu

- 10.4. W przypadku zagrożenia kapitan portu, pod nadzorem właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego, zobowiązany jest do koordynowania działań zmierzających do jego likwidacji. Działania te powinny być zgodne, z uprzednio opracowanym i zatwierdzonym, przez właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego, planem zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych.
- 10.5. DUM lub osoba przez niego upoważniona ma prawo do zwrócenia się do MRCK Gdynia z wnioskiem o udzielenie wsparcia. W tym przypadku współpracujące strony uzgadniają kierownictwo operacyjne.

- 10.6. Dyrektor urzędu morskiego monitoruje przebieg akcji ratowniczej i ma uprawnienia do interwencji i przejścia kontroli nad prowadzeniem akcji. Uprawnienia DUM w tym zakresie obejmują również zaangażowanie Służby SAR i przekazanie jej kierownictwa operacyjnego.

Centrum kierowania akcją ratowniczą

- 10.7. Centrum kierowania akcją zwalczania zanieczyszczeń powinno być zlokalizowane w pomieszczeniach operacyjnych Kapitana Portu. W głównych portach, w których może wystąpić poważny incydent i związana z nim konieczność prowadzenia akcji ratowania mienia musi zachodzić możliwość zorganizowania dodatkowo sztabu SCU. Kapitan portu jako członek SCU i osoba koordynująca akcję zwalczania zanieczyszczeń, powinien pozostawać w pobliżu, dlatego wygodne jest zlokalizowanie centrum na obszarze portu. Decyzja o lokalizacji centrum powinna być określona w planie zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych z jednoczesnym uwzględnieniem:
- dostępności niezbędnych środków komunikacji radiowej, telefonicznej i internetowej;
 - dodatkowych potrzeb np. danych z kontroli ruchu statków (VTS);
 - dostępu do informacji o wrażliwości środowiska na zanieczyszczenia, batymetrii, zdolności portu do samodzielnego przeciwdziałania w zakresie prowadzenia akcji ratowania życia, mienia i ochrony środowiska;
 - dostępu do informacji meteorologicznych, hydrologicznych i lodowych;
 - warunków lokalowych, infrastruktury technicznej oraz obsługi;
 - możliwości łatwego dojazdu.

11. Badania szkód w środowisku i monitoring środowiska

Załącznik T – Badania szkód i monitoring środowiska

- 11.1. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie organizacji i sposobu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu¹⁹, minister właściwy ds. gospodarki morskiej w ramach nadzoru nad funkcjonowaniem organizacji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu, może w szczególności:
- inicjować prowadzenie badań dotyczących ekologicznych i ekonomicznych skutków zanieczyszczenia morza;
 - powoływać koordynatora prac badawczych.
- 11.2. Badania powyższe wykonuje się w każdym przypadku poważnego zanieczyszczenia morza będącego następstwem katastrofy morskiej, jeżeli substancje powodujące to zanieczyszczenie zatoneły, uległy silnemu rozproszeniu lub gdy jako środka do zwalczania zanieczyszczeń użyto substancji dyspergujących lub neutralizujących - zgodnie z wytycznymi Komisji Helsińskiej²⁰. Badania te obejmują w szczególności:
- badania fizyczne i chemiczne;
 - badania ekologiczne;
 - badania rybackie.
- 11.3. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska²¹ określa, że zadania Inspekcji Ochrony Środowiska wykonują:
- Główny Inspektor Ochrony Środowiska jako centralny organ administracji rządowej nadzorowany przez ministra właściwego ds. środowiska;
 - wojewódzki inspektor ochrony środowiska jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie.

¹⁹ [Dz.U. z 2017.1631](#)

²⁰ Zalecenie 12/9 Komisji Helsińskiej dotyczące obowiązku prowadzenia prac badawczych w następstwie każdego poważnego incydentu zanieczyszczenia morza ([Podręcznik HELCOM tom 1](#)).

²¹ [Dz.U.1991.77.335 - tekst ujednolicony](#)

- 11.4. Do zadań Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska związanych z ochroną środowiska morskiego należy prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:
- opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska;
 - gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska;
 - przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska;
 - opracowywanie raportów o stanie środowiska;
 - prowadzenie działalności laboratoryjnej polegającej na wykonywaniu badań, w tym pobieraniu próbek, wykonywaniu pomiarów i analiz na potrzeby państwowego monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych.
- 11.5. Program monitoringu wód morskich realizowany jest na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne²².
- 11.6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r., w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska²³ uwzględnia obowiązek zgłaszania awarii, których skutkiem jest zanieczyszczenie wód morskich i wybrzeża morskiego o powierzchni, powyżej 2 ha.

12. Usuwanie skutków zanieczyszczeń na brzegu morskim

Załącznik F – Operacje zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu

- 12.1. Niniejszy plan dotyczy wyłącznie sposobu i organizacji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na polskich obszarach morskich. W oparciu o obowiązujące prawo problematykę usuwania zanieczyszczeń na brzegu morskim, zarówno w sferze działań operacyjnych, jak i planowania, obejmują inne dokumenty.
- 12.2. W odniesieniu do działań operacyjnych, Służba SAR posiada siły i środki zdolne do działania w strefie przybrzeżnej od strony morza oraz bezpośrednio na brzegu morskim. Działania te dokonywane mogą być samoistnie w ramach planu operacyjnego zwalczania zanieczyszczeń na morzu opracowywanego dla każdego poszczególnego incydentu.
- 12.3. W innym przypadku działania związane z usuwaniem skutków zanieczyszczenia na brzegu morskim podejmowane są na polecenie dyrektora urzędu morskiego lub na podstawie pisemnego zlecenia sprawcy zanieczyszczenia.
- 12.4. DUM ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia właściwego terytorialnie wojewody oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w przypadku, gdy z rodzaju i stopnia zagrożenia albo przebiegu działań zmierzających do zwalczania zanieczyszczenia morza wynika możliwość zanieczyszczenia brzegu morskiego lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego.
- 12.5. W przypadku katastrofalnego zanieczyszczenia brzegu morskiego, może być ogłoszony stan klęski żywiołowej. W czasie stanu klęski żywiołowej działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia kierują:
- wójt (burmistrz, prezydent miasta) - na obszarze gminy;
 - starosta – na obszarze więcej niż jednej gminy wchodzącej w skład powiatu;
 - wojewoda – na obszarze więcej niż jednego powiatu wchodzącego w skład województwa;

²² [Dz.U.2018.2268 - tekst ujednolicony](#)

²³ [Dz.U.2003.5.58.](#)

- minister właściwy ds. spraw administracji publicznej lub inny minister, do zakresu działania którego należy zapobieganie skutkom danej klęski żywiołowej lub ich usuwanie, a w przypadku wątpliwości, co do właściwości ministra lub w przypadku, gdy właściwych jest kilku ministrów – minister wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów jest organem wiodącym w działaniach organizacyjnych i operacyjnych związanych z przeciwdziałaniem – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego województwa.

12.6. W zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub ich likwidacji, zgodnie z ustawą z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej²⁴, zobowiązane są uczestniczyć Państwowa Straż Pożarna i inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, Policja, Państwowe Ratownictwo Medyczne i jednostki ochrony zdrowia, Straż Graniczna, Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa oraz inne właściwe w tych sprawach państwowe urzędy, agencje, inspekcje, straże i służby.

12.7. W czasie stanu klęski żywiołowej, jeżeli użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub niewystarczające, Minister Obrony Narodowej może przekazać do dyspozycji wojewody pododdziały lub oddziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wraz ze skierowaniem ich do wykonywania zadań związanych z zapobieżeniem skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięciem.

13. Środki masowego przekazu

Załącznik X – Media

Wstęp

13.1. Każdy poważny incydent powoduje natychmiastowe zainteresowanie lokalnych i ogólnokrajowych środków masowego przekazu. Zainteresowanie to rośnie w zależności od skali zagrożenia i akcji przeciwdziałania i w skrajnych przypadkach może nawet budzić zainteresowanie mediów zagranicznych. W interesie publicznym i w interesie wszystkich zainteresowanych, biorących udział w akcji jest jak najlepsze przekazywanie informacji do społeczeństwa. Błędna lub źle przekazana informacja może stwarzać również dodatkowe zagrożenia.

Rola rzecznika prasowego i warunki przekazywania informacji

13.2. Każdy z organizatorów akcji przeciwdziałania, od samego początku powinien przewidzieć fakt zainteresowania publicznego. Skutkuje to obowiązkiem posiadania rzecznika prasowego bezpośrednio w składzie każdego sztabu kryzysowego oraz obowiązkiem przeprowadzania regularnych konferencji prasowych.

13.3. Jednym z podstawowych obowiązków rzecznika prasowego lub jeśli tego wymaga sytuacja, centrum informacyjnego, powinna być izolacja systemów podejmowania decyzji operacyjnych i przekazywania informacji.

13.4. Szczegółowy tryb postępowania w kontaktach z mediami określony jest w Załączniku X – Media.

Przyjmowanie wizyt oficjalnych

13.5. Znamienne jest, że przedstawiciele rządu lub inne osobistości mogą chcieć wizytować miejsce akcji lub centrum podejmowania decyzji. Rolą rzecznika prasowego jest zapewnienie pobytu i odpowiednie przyjęcie gościa.

13.6. Rolą rzecznika prasowego powinno być również organizowanie konferencji prasowych przedstawiciela rządu (innej osobistości) oraz innych spotkań.

Przekazywanie informacji innym urządóm i agencjom

²⁴ [Dz.U.2002.62.558 - tekst ujednolicony](#)

KRAJOWY PLAN ZWALCZANIA ZAGROŻEŃ I ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA MORSKIEGO

- 13.7. Rzecznik prasowy (centrum informacyjne) powinien zapewnić łączność pomiędzy sztabem, a ośrodkami informacyjnymi zainteresowanych stron. Jednocześnie osoby odpowiedzialne za udzielanie informacji powinny mieć możliwość przekazywania aktualnego stanu rozwoju sytuacji.
- 13.8. Powyższe dotyczy funkcjonowania wszystkich centrów przeciwdziałania. Centra informacyjne powinny wymieniać się informacją, zaś udzielanie informacji na zewnątrz winno być skoordynowane.

14. Finansowanie przeciwdziałania

Załącznik U – Odpowiedzialność i odszkodowania za zanieczyszczenia

Załącznik W – Zwrot kosztów udziału w akcji

- 14.1. Uczestniczenie w akcji ratowniczej przeważnie jest długotrwałe i pociąga za sobą znaczne koszty działania. W pierwszym momencie każdy z uczestników akcji ponosi koszty we własnym zakresie. W kolejności, obowiązuje zasada, że wszelkie koszty związane ze skutkami zanieczyszczenia oraz uczestnictwem w akcji przeciwdziałania, związanej z zanieczyszczeniem morza przez statki lub przemysłową instalację przybrzeżną ponosi jej sprawca. W związku z tym każdy poszkodowany lub uczestnik akcji przeciwdziałania ma prawo dochodzenia odszkodowania lub zwrotu kosztów.
- 14.2. W związku z powyższym każdy z uczestników akcji przeciwdziałania powinien dokumentować swoje koszty z wyszczególnieniem powodu, miejsca i czasu ich powstawania. Ma to istotne znaczenie również dla oceny prowadzenia akcji oraz opracowania raportu zbiorczego.

15. Prowadzenie dochodzenia

Administracja morska (dla działań na morzu) oraz lądowa, w ramach wszczętego postępowania wyjaśniającego, mają obowiązek zabezpieczyć dowody związane z incydentem oraz dokumentację związaną z prowadzeniem akcji przeciwdziałania. Zbieranie dowodów oraz gromadzenie dokumentacji nie powinny jednak utrudniać akcji ratowniczej.

16. Zasady aktualizacji Krajowego Planu

Struktura dokumentu.

- 16.1. Krajowy Plan składa się z trzech części – ogólnej, planu operacyjnego i podręcznika. Szczegółowy podział z uwzględnieniem możliwości aktualizacji przedstawiony jest w tabeli na końcu rozdziału.

Sposób aktualizacji

- 16.2. Aktualizację planu przeprowadza się poprzez wymianę poszczególnych kart, na których zostały wprowadzone zmiany.
- Każda z wymienionych stron musi być opatrzona w prawym dolnym rogu datą dokonania zmiany.
 - Za aktualizację Planu odpowiedzialny jest Dyrektor Służby SAR.
 - Każdorazowa wymiana strony musi być odnotowana w karcie zmian.
 - Informacje o wprowadzonych zmianach muszą być dostarczone do wszystkich adresatów, wyszczególnionych w liście adresatów.

Tabela 1. Określenie sposobu aktualizacji poszczególnych załączników Krajowego Planu

Nazwa	Wyszczególnienie	Zakres i sposób zatwierdzania zmian
Plan operacyjny	Część Ogólna	Zmiany zatwierdza minister właściwy ds. gospodarki morskiej po zasięgnięciu opinii Rady SAR
	Załącznik A. Zakres odpowiedzialności i organizacja przeciwdziałania	
	Załącznik B. Mapa rejonów odpowiedzialności	
	Załącznik C. Udzielanie pomocy i współpraca, w tym międzynarodowa	

KRAJOWY PLAN ZWALCZANIA ZAGROZEŃ I ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA MORSKIEGO

Nazwa	Wyszczególnienie	Zakres i sposób zatwierdzania zmian
Plan operacyjny	Załącznik D. Wzory raportów i formularzy, procedury informowania	Zmiany zatwierdza minister właściwy ds. gospodarki morskiej po zasięgnięciu opinii Rady SAR
	Załącznik E. Poziomy reagowania	
	Załącznik F. Operacje zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu	
	Załącznik G. Szkolenia i ćwiczenia	
	Załącznik H. Wykaz sił i środków	
	Załącznik K. Lista adresów kontaktowych	
Podręcznik	Załącznik L. Zachowanie się substancji olejowych w wodzie morskiej	Zmiany zatwierdza Dyrektor Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa
	Załącznik M. Metody zwalczania zanieczyszczeń olejowych	
	Załącznik N. Zwalczanie zagrożeń i zanieczyszczeń powodowanych rozlewem olejów ciężkich	
	Załącznik O. Zasady zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń chemicznych	
	Załącznik P. Analiza ryzyka	Zmiany zatwierdza minister właściwy ds. gospodarki morskiej po zasięgnięciu opinii Rady SAR
	Załącznik R. Analiza wrażliwości środowiska na zanieczyszczenia	
	Załącznik S. Zasady podejmowania interwencji i inne środki ograniczające	
	Załącznik T. Badania szkód i monitoring środowiska	
	Załącznik U. Odpowiedzialność i odszkodowania za zanieczyszczenia	
	Załącznik W. Zwrot kosztów udziału w akcji	
	Załącznik X. Media	
	Załącznik Y. Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa pracy	Zmiany zatwierdza Dyrektor Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa